

METODICKÁ POMŮCKA

ZÁKON O MÍSTNÍCH POPLATCÍCH

POPLATKY ZA KOMUNÁLNÍ ODPAD

Zpracoval:

**Krajský úřad Plzeňského kraje
odbor ekonomický
oddělení ekonomických analýz**

2021

ZÁKON O MÍSTNÍCH POPLATCÍCH - POPLATKY ZA KOMUNÁLNÍ ODPAD

Dne 1. 1. 2021 nabyl účinnosti balík nové odpadové legislativy. Došlo ke zrušení stávajícího zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, k přijetí nových zákonů, a k novelizaci zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“).

Základní právní předpisy upravující oblast odpadového hospodářství od 1. 1. 2021

- zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech
- zákon č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností
- zákon č. 543/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností
- zákon č. 544/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
- zákon č. 545/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů

Významnou změnu doznalo zpoplatnění občanů a vlastníků nemovitých věcí v souvislosti s komunálním odpadem, kdy namísto dosavadních tří režimů:

- místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů dle ustanovení § 10b zákona o místních poplatcích (novelizován),
- poplatek za komunální odpad dle ustanovení § 17a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech (zrušen k 31. 12. 2020).
- úhrada za shromažďování komunálních odpadů od fyzických osob na základě smlouvy dle ustanovení § 17 odst. 6 zákona o odpadech (zrušen k 31. 12. 2020).

Nově se zavádí dva režimy včleněné do zákona o místních poplatcích, čímž dochází k odstranění dvojkoľejnosti právní úpravy:

- poplatek za obecní systém odpadového hospodářství,
- poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci.

Možnost smluvního systému vybírání úhrady za komunální odpad nezůstala zachována. Důvodem je skutečnost, že občan není povinen uzavřít smlouvu, nemusí tedy za odpad platit, přesto je obec povinna zajistit nakládání s jeho komunálním odpadem.

Přechodná ustanovení

Nová odpadová legislativa obsahuje přechodná ustanovení, díky kterým je v roce 2021 možné postupovat dle dosavadních obecně závazných vyhlášek a vybírat poplatky dle dnes již zrušené právní úpravy.

Přejít na nový systém tak bude zapotřebí v průběhu roku 2021, tak aby nové poplatkové vyhlášky nabyly účinnosti nejpozději 1. ledna 2022.

Zákon o místních poplatcích

Obec si může zvolit jeden ze dvou poplatků:

- poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, který je založen na obdobném principu jako rušený poplatek podle ustanovení § 10b zákona o místních poplatcích – tedy poplatek, který je paušálního charakteru a je založen na přihlášení poplatníka v dané obci, případně na vlastnictví nemovité věci sloužící k bydlení nebo k rekreaci, ve které není přihlášena žádná osoba, nebo
- poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, jenž je naopak založen na skutečném množství vyprodukovaného odpadu, který byl odložen do soustředovacích nádob nebo na určená místa, případně na kapacitě soustředovacích prostředků na poplatkové období.

Není možná kombinace uvedených místních poplatků.

Právní zakotvení těchto dvou poplatků lze nalézt v ustanovení § 10d odst. 1 zákona o místních poplatcích. Poplatky za komunální odpad jsou

- a) poplatek za obecní systém odpadového hospodářství a
- b) poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci.

Zároveň je v ustanovení § 10d odst. 2 zákona o místních poplatcích jasně uvedeno, že může zavést pro poplatkové období pouze jeden z těchto poplatků.

Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství - Díl 2 zákona o místních poplatcích

- poplatek za samotnou existenci systému nakládání s komunálním odpadem v obci,
- vychází z principu, že ze systému má prospěch každá osoba, která je přihlášena v obci nebo vlastní na území obce nemovitou věc zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba, a to zásadně stejnou měrou.

Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci - Díl 3 zákona o místních poplatcích

- založen na skutečném množství vyprodukovaného odpadu, který byl odložen do soustředovacích nádob nebo na určená místa, případně na kapacitě soustředovacích prostředků objednaných na poplatkové období,
- soustředovací nádoba – pojem vychází z obsahu pojmu „soustředování“ zakotveném v zákoně o odpadech (s ohledem na obsah pojmu „sběr“ v tomto novém zákoně bylo upuštěno od pojmu „sběrná nádoba“, který byl dosud užíván).

Shrnutí

- Obec může zavést poplatky za komunální odpad pouze pro celé území obce.
- Obec nemůže zavést oba poplatky najednou.
- Obec může zvolit variantu, že nezavede žádný z těchto poplatků.